

ל י ד מ ו ת ו

(מפי אחותו)

...עשרה ילדים היינו בבית הורינו שהיו בעלי חווה חקלאית גדולה כשלשה קילו-מטר מז'שוב העיר טבגליציה. אבא לא היה אדוק. עסוק וטרוד היה תמיד בענייני המסך אבל אמא היתה שומרת מסורת ושמרה על הצביון היהודי-מסורתי של הבית. זאב, או כפי שקראנו לו בבית - וואווע, למד בגימנסיה בז'שוב וכיון ש-גליציה השתייכה אז לאוסטריה, טלטה בגימנסיה נוסף על השפה הפולנית גם הגרמנית וחיינו היה פולני-אוסטרי. ב"חור" לא למד אבל "רבי" היה בא לביתנו והורה קצת לימודים עבריים לילדים.

זמן קצר לאחר גמרו את הגימנסיה התגייס לצבא האוסטרי. בינתיים פרצה מלחמת העולם הראשונה וזאב השתתף בה ונפצע בידו. בחזרו מן הצבא התמסר לענייני החווה. אולם, לא הספיק לעסוק בזה הרבה. עם התפוררות מדינת אוסטריה לאחר המלחמה וגליציה צורפה שוב לפולניה, התפרעו הפועלים הפולנים שעבדו בחווה, התנפלו עליה ואיימו להרוג את משפחתנו. אבל, הודות להתערבותו של מנהיגם, שלא נתן לבצע זממם מתוך נימוק שמשפחתנו התנהגה כל הימים בטוב עם הפועלים, ובעיקר הושפעו מדבריו הסקטים והכנים של זאב ונתנו למשפחה לברוח ואת החווה וכל אשר בה שרפו והרסו עד היסוד.

כיון שההורים וכן האח הגדול (הבכורה היתה אחות) היו עסוקים תמיד בענייני החווה, הרי המספלת בילדים היוותה קטנים היתה האחיות הנכירה וזאב. התנהגותה של האחיות עם הילדים היתה קשה (טבעה ילדים - ודאי מררנו לא במעט חייה...). וכאן היה מופיע וואווע (זאב) בתור "המציל" מידיה. היה מתערב, מפייס ומפטר ותחת חסותו היינו מרגישים עצמנו בטוחים מתגרת ידה...

הוא היה חורג^{בעצ} לבונה בשבילנו כל מיני צעצועים והיחס בינינו הקטנים ל-בינו היה כמו בין אבא לילדיו.

לאחר שהמשפחה עברה העירה וחיפשו דרכים לבנות מחדש את מעמדם הכלכלי, החל זאב לדבר על נסיעה לארץ-ישראל. לא מצא עניין בחיי העיר זאמנם, כעבור זמן קצר גם מבלי שידעו בבית, נסע לארץ.

בביתנו לא דברו על ציונות ובודאי לא על נסיעה לארץ-ישראל ורק לאחר נסעו נודע, שכפי הנראה בלמדו בגימנסיה, היה קשור עם איזו אגודה או חוג ציוני. זאב היה תמיד בריא ושמח בחלקו. אף פעם לא התאונן על מיחושים שהם. נדמה, שסגני דברים לא היו קיימים בחוג תפיסתו - הכרתו זהם: מחלה ומות. בריא וחזק היה בגופו וברוחו וביחסו השקט והאבהי לכול, היה ידוע לא רק בין אחיו ואחיותיו אלא בין כל אלה שהכירוהו ובאו במגע קרוב אתו.